

Nr.	Partij	Reactie	Reactie DNB	Wijziging ja/nee
1	PWC	Er is in deze Good Practice geen inleiding opgenomen waarin uitgelegd wordt uit welke componenten inflatie (of deflatie) bestaat en hoe deze is opgebouwd. Er zijn de laatste tijd veel vragen en aanpassingen geweest in de meting van inflatie en de effecten van de verschillende componenten die in de inflatie tot uiting komen. Juist deze verschillende componenten moeten beoordeeld worden, omdat deze per verzekeraar verschillend kunnen uitpakken.	In de Good Practice wordt onderscheid gemaakt tussen kosten- en claiminflatie. Als verschillende inflatiecomponenten en voor een verzekeraar materieel zijn is het goed op deze nader uit te werken. Wegens overwegingen om de Good Practice leesbaar en handzaam te maken is ervoor gekozen om niet een complete lijst van componenten op te nemen.	Nee
2	PWC	De impact op beleggingen is in deze Good Practice slechts summier uitgewerkt. Alleen beleggingen die direct gelinkt zijn aan inflatie-indices worden in deze Good Practice behandeld, terwijl mogelijke effecten van inflatie bij alle beleggingscategorieën beoordeeld dienen te worden. Verzekeraars waarvan de schadelast (indirect) afhangt van bepaalde markten (b.v. grondstoffen) kunnen door inflatie specifiek geraakt worden. We missen dit element nog in de Good Practice.	Effecten van inflatie op beleggingen zijn dermate onzeker dat DNB hier geen Good Practice aan heeft gewijd. Het doel van dit document is ook niet volledigheid, maar het laten zien van een aantal Good Practices die DNB in de haar onderzoek is tegengekomen. Wel is er een passage opgenomen waarin staat dat sommige verzekeraars een analyse doen naar de effecten van inflatie bij andere beleggingscategorieën.	Nee

3	PWC	"Looninflatie uit zich door hogere (verwachte) loonkosten voor het eigen personeel.": Dit geldt niet alleen voor loonkosten van het eigen personeel, dit geldt ook voor outsourcing en/of de kosten van tijdelijk (inhuur) personeel of de kosten van distributiepartners en/of toeleveranciers. Hier zou een bredere definitie moeten staan.	Deze opmerking is verwerkt.	Ja
4	PWC	"Claiminflatie van de verzekeringsportefeuille kan afwijken van de algemene consumentenprijsindex (CPI). Dit komt doordat het mandje van goederen en diensten van een verzekeringsportefolio afwijkt van dat van de gemiddelde consument.": Claiminflatie kan ook tussen verzekeraars onderling verschillen doordat er sprake kan zijn van specifieke goederen (of diensten).	Deze opmerking is verwerkt.	Ja
5	PWC	"Als het contractueel is vastgesteld dat premies de inflatie volgen, is het inflatierisico voor de verzekeraar beperkter.": Goed om hierbij in de Good Practice op te merken dat dit wel afhankelijk is van de verschillende type producten en de geldende productvoorwaarden. Vaak is er bij dergelijke producten ook een maximum inflatieverhoging van toepassing, of soms op andere indices waardoor een basisrisico ontstaat. Een dergelijke schok, zoals in 2021/2022 is waargenomen, kan dan maar deels in de premie worden doorbelast. Het is van belang om inzicht te krijgen in de effecten die de verschillende componenten van	Deze opmerking is verwerkt.	Ja

		inflatie kunnen hebben op de premieaanpassing, en daarmee dus ook inzicht in het resterende basisrisico.		
6	PWC	<p>Er wordt gesteld dat bij levensverzekeraars met de optie tot jaarlijkse premieverhoging het gemakkelijker is om deze premieverhogingen door te voeren. Hier zitten echter wel grenzen aan. Voorbeeld hierbij zijn uitvaartverzekeringen: dat zijn in essentie spaarverzekeringen waarbij de (uitvaartkosten)inflatie niet alleen leidt tot een hogere jaarpremie, maar ook tot een koopsomlast om het reeds opgebouwde spaarsaldo te indexeren. Er zit een grens aan hoeveel koopsombijstorting polishouders bereid zijn te betalen (c.q. aan de winstdeling die verzekeraars hiervoor kunnen inzetten). Het inflatierisico kan zich dus vertalen in extra vervalrisico, zoals afkoop en/of premievrijmaking (tweede orde effecten).</p>	Deze opmerking is verwerkt.	Ja
7	PWC	<p>"De verzekeraar brengt in kaart of zij inflatiegevoelige activa heeft.": Dit komt in de tekst opeens naar voren, maar is nog niet eerder in deze Good Practice aan de orde geweest. Naast een granulaire analyse van het risico (naar type, geografie, e.d.) is het ook belangrijk dat verzekeraars inzicht hebben in hoe de beleggingen en de verplichtingen verschillend reageren op inflatie en de onderliggende componenten van inflatie en dus wat er netto aan basisrisico overblijft.</p>	Deze opmerking is verwerkt.	Ja

8	PWC	"Er wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende productgroepen en homogene risicogroepen met hun eigen inflatieblootstelling.": Dit is relevant als de profielen van de productgroepen anders zijn. Een toevoeging dat onderzocht moet worden of er verschillende effecten zijn voor verschillende producten en hierover conclusies getrokken moeten worden is relevant.	De passage is aangepast om te verduidelijken dat dit inderdaad een belangrijk element is van de Good Practice.	Ja
9	PWC	"Bij de verplichtingen maakt zij onderscheid tussen kosten- en claiminflatie.": Dit suggereert dat alleen bij de waardering van aangegane verplichtingen het genoemde onderscheid wordt gemaakt. In deze Good Practice wordt eerder verwacht dat zowel bij de tariefstelling, als bij de waardering van de verzekeringsverplichtingen, onderscheid gemaakt wordt tussen kosten- en claiminflatie.	Ook bij productontwikkeling is dit inderdaad van belang. De Good Practice "Productontwikkeling" is aangepast in lijn met deze reactie. In de good Practice "voldoende granulaire risicoidentificatie" wordt gerefereerd naar Artikel 78 van de Solvency II Richtlijn waar wordt gesproken over de technische voorziening. In de good Practice is het woord 'verplichtingen' vervangen door 'technische voorziening' om hier beter op aan te sluiten.	Ja
10	PWC	Deze ter consultatie aangeboden Good Practice lijkt zich te beperken tot de vorm van inflatierisico zoals deze vanaf 2021 wordt waargenomen. In een Good Practice zou een bredere visie verwacht mogen worden, dat	In de Good Practice is opgenomen dat het inflatierisico zich kan uiten in zowel dalingen als stijging van inflatie, of de	Ja

		wil zeggen een visie waarin alle bewegingen van inflatie (deflatie of een korte-termijn volatiele inflatie) in beschouwing worden genomen.	toegenomen volatiliteit daarvan.	
11	PWC	Bij verzekeraars wordt niet enkel gekeken naar kosteninflatie op totaalniveau, maar ook naar kosteninflatie per polis. De kosteninflatie per polis wordt ook beïnvloed door ontwikkelingen op de in-force portefeuille en de nieuwe productie. In de uitwerking van het beleid met betrekking tot een goede beheersing van kosteninflatie dienen op z'n minst beide meetvormen van kosteninflatie te worden overwogen.	Het uitgangspunt van de Good Practice is om de instellingen handvatten te geven naar aanleiding van door DNB aangetroffen praktijksituaties. Uiteraard zijn er andere invullingen mogelijk.	Nee
12	PWC	In de risicomarge en de SCR wordt al rekening gehouden met een eenmalige kostenschok en een parallelle inflatiecurve-schok. Dit moet op een of andere manier verwerkt zijn in de monitoring / limieten etc. Het kan dus ook betekenen dat monitoring apart voor de verzekeringsverplichtingen en de overige balans- en resultaatposten gedaan moet worden.	Het uitgangspunt van de Good Practice is om de instellingen handvatten te geven naar aanleiding van door DNB aangetroffen praktijksituaties. Uiteraard zijn er andere invullingen mogelijk.	Nee
13	PWC	Indien er inflatiederivaten op de balans staan, kan er ook een liquiditeits- / collateral risico zijn, door een veranderend inflatiepatroon. De verzekeraar zal als onderdeel van zijn inflatie-analyse ook moeten vaststellen dat de regelingen en effecten van de vereiste onderpanden / liquiditeit binnen de toleranties van het beleid blijven.	DNB herkent dat door het gebruik van inflatiederivaten er een liquiditeitsrisico kan ontstaan. In de Good Practice is er echter voor gekozen om de hoofdboodschappen te benoemen. Artikel 132 van de Solvency II richtlijn beschrijft het prudent person principe.	Ja

			In lid 2 staat dat verzekeraars alleen in activa beleggen waarvan de risico's worden onderkent en beheerst.	
14	PWC	De Good Practice spreekt over de verzekeraar als geheel, waarbij geen expliciete invulling van de verantwoordelijkheden van de diverse functies (CFO, CEO, CRO of risk managers en / of tweede lijn) ten aanzien van dit specifieke onderwerp wordt gegeven. De Good Practice zou ten aanzien van het beleid, risicotolerantie en limieten een meer expliciete rol voor de diverse betrokkenen kunnen bevatten.	DNB verwijst hiervoor naar de Good Practice Risico Management. Een referentie hiernaar is opgenomen in de good Practice.	Ja
15	PWC	"Een verzekeraar heeft een risicotolerantie gedefinieerd voor het inflatierisico waarbij de impact op de SII ratio wordt gemonitord aan de hand van een parallelle schok.": Een parallelle schok duidt op een langdurig verhoogde inflatie, terwijl een extreme verandering op korte termijn vorig jaar geobserveerd is. Wij zouden verwachten dat verzekeraars zelf een passende schok moeten vaststellen, daarbij kijkend naar waar zij het meest gevoelig zijn voor inflatie. Schokken op bepaalde looptijden bijvoorbeeld, kunnen meer relevant zijn voor de ene verzekeraar, dan voor andere verzekeraar.	Deze opmerking is verwerkt.	Ja

16	PWC	<p>"Daarnaast monitort de verzekeraar het inflatierisico maandelijks in haar risicorapportage waarbij zij van tevoren KPI's, triggers, limieten en bandbreedtes definieert.":</p> <p>In een periode van extreme inflatie zal maandelijks monitoring noodzakelijk zijn. De Good Practice is echter ook van toepassing voor perioden waarin er mindere extreme ontwikkelingen zijn. De frequentie en diepgang van de uit te voeren werkzaamheden kan afhangen van de urgentie, waarmee minder frequente dan maandelijks monitoring aanvaardbaar lijkt.</p>	Deze opmerking is verwerkt.	Ja
17	PWC	<p>Good Practice m.b.t. doorrekenen langdurig hoge inflatie in ORSA: Alleen als dit relevant is; indien de scenario's aantonen dat het inflatierisico onder controle is, dan moet in de ORSA de nadruk liggen op andere risico's.</p>	Deze opmerking is verwerkt. In de Good Practice is toegevoegd dat de verzekeraar eerst toetst of het inflatierisico voor haar materieel is.	Ja
18	PWC	<p>De samenhang met rente (nominale versus reële rentetermijnstructuur) wordt in deze Good Practice niet behandeld, maar deze is van wezenlijk belang bij de (tweede orde) effecten in kapitaalscenario's.</p> <p>De target van centrale banken (2% ECB) lijkt in deze Good Practice daarnaast niet ter discussie te staan, terwijl deze via de UFR (= nominale rente + 2% target inflatie) wel degelijk risico met zich meebrengt.</p>	Er zijn inderdaad tweede orde effecten, ten dele bij de technische voorzieningen, en in grotere mate bij de risico's. Als die bij een verzekeraar materieel zijn, dan dient de verzekeraar daar inderdaad rekening mee te houden Dit punt is niet nader uitgewerkt in de Good Practie.	Nee

19	PWC	In de Good Practice wordt gesteld dat relevante inflatie alleen, in uitzonderlijke gevallen, direct geschat kan worden. Het is niet duidelijk welke ervaringen uit DNB's onderzoek wel of niet tot uitzonderlijke gevallen kunnen leiden.	Instellingspecifieke ervaringen worden door DNB niet gedeeld. In zijn algemeenheid is DNB dit niet vaak tegengekomen.	Nee
20	PWC	In de Good Practice wordt het begrip materialiteit gehanteerd. Er is echter geen definitie ten aanzien van dit begrip opgenomen, waardoor het niet eenduidig duidelijk is wat onder 'materialiteit van de aanname' verstaan wordt.	De gangbare omschrijving wordt gehanteerd dat een aanname materiële impact heeft als bij de gebruikers van de informatie het weglaten van deze aanname tot andere beeld- dan wel besluitvorming zou leiden.	Nee
21	PWC	De Good Practice stelt dat de methodologie, om tot de inflatieaannames te komen, regelmatig geëvalueerd dient te worden. Het is niet duidelijk is wat onder 'regelmatig' verstaan wordt.	Dat is afhankelijk van de specifieke verzekeraar. De assumpties over inflatie vallen onder het grotere geheel van alle assumpties voor de technische voorzieningen, waarover de actuariële functie van de onderneming waakt.	Nee
22	PWC	De EIOPA heeft een Supervisory statement on inflation (19 december 2022) uitgebracht, waarin gesteld wordt dat zij van mening is dat, lokale toezichthouders ook hun verwachtingen ten aanzien van dit specifieke onderwerp met de 'statutory auditors' van verzekeraars zouden moeten communiceren.	DNB heeft de consultatie van de Good Practice expliciet bij de NBA onder de aandacht gebracht en heeft de Good Practice toegelicht tijdens de accountantsmiddag.	Nee

		Wij achten het van belang dat deze verwachtingen, voordat deze worden vastgesteld en gecommuniceerd, ook expliciet met de NBA, de beroepsgroep van accountants, worden afgestemd.		
23	TVM	TVM herkent veel van de observaties die DNB heeft gedaan, waarbij het prettig is dat onderscheid wordt gemaakt naar schade- en overige verzekeringen	Bedankt voor uw reactie.	Nee
24	TVM	TVM ziet inflatie als een driver voor andere risico's in het standaardmodel: marktrisico (rente, aandelen, spread etc) en premierisico. Inflatie als afzonderlijk risico zien en limieten hierop stellen, compliceert het risk framework en kan belemmerend werken in integrale sturing.	Aan de Good Practice is toegevoegd dat het voor een verzekeraar ook passend kan zijn om geen aparte risicotolerantie voor inflatierisico te formuleren, maar dit onderdeel te laten zijn van een andere limiet of andere metriek. Een holistische blik is inderdaad belangrijk binnen het risico management.	Ja
25	TVM	Inflatie verandert geleidelijk. Het monitoren van inflatie op kwartaalbasis is ook passend (Good practice pagina 7 noemt maand).	In de Good Practice is nader uitgewerkt dat andere frequenties ook onderbouwd zouden kunnen worden	Ja
26	AG	Wij kunnen ons vinden in de opzet en indeling van de Good Practice. Een suggestie zou zijn om de Good Practice in te richten langs de lijn van het traditionele risicomanagementproces: (1) risicoidentificatie, (2) risicobeoordeling waaronder de aspecten inflatierisico in het Solvency II-model, technische	Deze opmerking is overgenomen.	Ja

		voorzieningen en scenario- en stresstesten als onderdeel van de ORSA en (3) risicobeheersing met aspecten als productontwikkelingen en hedging.		
27	AG en VvV	In generieke zin merken wij op dat er specifieke voorbeelden worden betrokken in de toelichting op de Good Practice, die de suggestie kunnen wekken dat dit voorschriften betreffen. Denk hierbij aan het voorbeeld op pagina 11 waarbij wordt verwezen dat er voor 30 jaar aan bruikbare informatie is. Hoewel de disclaimer aangeeft dat er sprake is van mogelijke toepassingen, stellen wij voor om nog meer te benadrukken dat de voorbeelden alleen dienen voor illustratieve doeleinden of om zelfs specifieke getallenvoorbeelden te vermijden. Daarnaast stellen we voor om de Disclaimer als Inleiding neer te zetten als eerste tabblad.	We zijn het ermee eens dat het belangrijk is om de goede verwachtingen rondom de status van de Good Practice te wekken. In de Inleiding (p.3) staat dan ook dat DNB "handvatten" wil bieden. Onder het kopje "Status Good Practice" staat het nog een keer, met verwijzing hoe beleidsuitingen begrepen moeten worden.	Nee
28	AG en VvV	Artikel 83 van de Solvency II richtlijn 2009/138/EG: "Comparison against experience" ontbreekt in de verwijzingen van de Good Practice. Deze richtlijn geeft aan dat de (her)verzekeraar passende aanpassingen kan aanbrengen in de gemaakte aannames als zij systematische afwijkingen tussen ervaring en de beste schattingen detecteert. Is er een reden waarom DNB niet verwijst naar dit artikel?	Dit artikel is bij nader inzien toegevoegd aan de Good Practice "proces voor vaststellen van technische voorziening".	Ja
29	AG	Allereerst zouden we onderscheid maken tussen eerste orde effecten zoals de genoemde kosten- en claiminflatie en tweede orde effecten waaronder	De 1e en 2e orde effecten van inflatie worden in verschillende Good Practices geraakt en in die	Nee

		bijvoorbeeld de impact van inflatie op het gedrag van polishouders en mogelijke impact op financieringslasten.	zin is er onderscheid.	
30	AG	Daarnaast onderschrijven wij het belang om een goed beeld te hebben van alle mogelijke wijzigingen in uitkeringen, kosten en premie-inkomen ten gevolge van inflatoire invloed. Naast dat premies de inflatie kunnen volgen, kan ook in voorwaarden zijn opgenomen dat vergoedingen, schalen voor omvangskorting, winstdeling en andere elementen gecorrigeerd worden voor inflatie.	De gegeven voorbeelden zijn veelal onderdeel van kosten- en claiminflatie en wijzigingen in premie-inkomen. Als er in voorwaarden andere componenten zijn opgenomen die inflatie raken en materieel zijn voor een verzekeraar, dan dient de verzekeraar daar inderdaad ook rekening mee te houden.	Nee
31	AG	De Good Practice vraagt om een risicotolerantie op inflatie. Wij vinden dit een te enge benadering omdat inflatierisico ook diversifieert met andere risico's. DNB hanteert in onze ogen te veel een single risk approach. Belangrijker is in een Good Practice op te nemen dat je het inflatierisico en diversificatie met andere risico's analyseert en op basis daarvan bepaalt of een risicotolerantie c.q. risicomitigatie wenselijk is.	Zie het antwoord op opmerking 24.	Ja
32	AG	Naar onze mening zou de Good Practice een statement kunnen bevatten dat in het risicoidentificatieproces aandacht is voor inflatierisico en daarmee mogelijk kan leiden tot een risicoscenario waar inflatierisico onderdeel van uitmaakt.	Deze opmerking is verwerkt.	Ja

33	AG en VvV	<p>In lijn met de algemene opmerking dat voorbeelden mogelijk te veel als leidend kunnen worden beschouwd merken wij op dat de ORSA er op gericht is om de impact van belangrijkste risico's waaraan de onderneming is blootgesteld inzichtelijk te maken en te analyseren, hierbij rekening houdend met effectiviteit van beheersmaatregelen en managementacties. De ORSA start met een risico-identificatieproces, waarna op basis van een aantal criteria (waaronder ook beheersmaatregelen) de belangrijkste risico's worden vertaald in risicoscenario's. Hierbij past naar onze mening niet een vooraf gedefinieerd risicoscenario, dat mogelijk kan afleiden van de andere risico's die wellicht naar onze mening prominenter naar voren gebracht moeten worden.</p> <p>Scenario's in ORSA moeten een vooruitkijkend karakter hebben. In die zin past een vooraf gedefinieerd risicoscenario niet en zijn inflatiescenario's als Good Practice alweer enigszins achterhaald, aangezien je dit soort scenario's doet om vooruitkijkend te zijn en niet pas analyseert als het al gebeurd is.</p>	<p>In de Good Practice is toegevoegd dat de verzekeraar eerst toetst of het inflatierisico voor haar materieel is.</p>	Ja
34	AG	<p>Op pagina 7 zouden wij willen voorstellen om de titel van de Good Practice te wijzigen naar "Beheersen inflatierisico" en het accent minder te leggen op risicotolerantie- en limieten. Dit is maar één aspect van de beheersing. Bij bedrijfsuitoefening staan er</p>	<p>De titel van deze Good Practice is aangepast naar "Beleid, risicotolerantie en -monitoring".</p>	Ja

		meer die we hier ook al zouden verwachten.		
35	AG	Op pagina 7 is opgenomen "Dit is afhankelijk van het type verzekeraar en de karakteristieken van de verplichtingen." Suggestie om hier voor de volledigheid "en bezittingen" toe te voegen, aangezien dit op pagina 8 bij de Good Practice ook wordt genoemd.	Deze opmerking is overgenomen.	Ja
36	AG	Op pagina 7 missen wij een referentie naar of een Good Practice t.a.v. productontwikkeling en (natuurlijke) hedging als belangrijke beheersmaatregelen. Deze worden later wel genoemd, maar zouden we hier ook al verwachten.	Deze opmerking is overgenomen.	Ja
37	AG	In de Good Practice wordt aangegeven: "De verzekeraar stelt vast dat de beste schatting zonder aanpassing niet prudent en betrouwbaar kan worden vastgesteld. Daarom past de verzekeraar een opslag (spread) toe op de basiscurve, die op het niveau van bijvoorbeeld risicogroepen wordt bepaald. Deze spread is onderbouwd op basis van historische data en actuele ontwikkelingen en inzichten". Hier wordt gesteld dat alleen een opslag kan worden toegepast op de basiscurve. Een afslag is ook mogelijk (bijvoorbeeld als contractueel niet 100% van de inflatie gevolgd wordt), mits goed onderbouwd.	Deze opmerking is overgenomen.	Ja
38	AG	DNB noemt in haar Good Practice een Last Liquid Point (LLP) van 30 jaar. De liquiditeit van inflatie-instrumenten in de markt kan afwijken van de liquiditeit van rente-instrumenten. Een verzekeraar kan ook een LLP in de	De verzekeraar in de Good Practice is tot de conclusie gekomen dat de markt voor instrumenten met een looptijd tot 30 jaar geschikt is	Nee

		waardering gebruiken die in lijn is met de Solvency II rentecurve (20 jaar) of een lagere of hogere LLP mits goed onderbouwd.	om marktinformatie uit af te leiden. Andere verzekeraars kunnen tot andere conclusies komen. De keuze dient inderdaad goed te worden onderbouwd. In de Good Practice wordt niet gesproken over een LLP.	
39	AG en VvV	Daarnaast zijn wij van mening dat in de Good Practice te weinig voorbeelden worden gegeven van modellering van producten waar de inflatiemodellering minder geavanceerd aangepakt hoeft te worden, zoals kortlopende materiële schadeproducten.	Het voorbeeld op p.12 gaat over schade-driehoeken. Dit betreft verzekeraars met kortlopende verplichtingen. Voor deze verzekeraars zal alleen het begin van de inflatiecurve relevant zijn.	Nee
40	AG en VvV	Inflatieverwachtingen bij schadedriehoeken: DNB stelt in de Good Practice voor om "impliciete inflatieverwachting uit de schadedriehoeken te vergelijken met haar eerder opgestelde inflatieverwachting". We onderkennen dat het relevant is om, in geval er afwijkende inflatieontwikkelingen geobserveerd worden in de markt, te testen of deze ontwikkelingen adequaat meegenomen worden in de relevante chain ladder methodieken. Het is echter in een driehoeksanalyse zeer complex om concreet een "impliciete inflatieverwachting"	DNB erkent dat dit in de praktijk lastig is. De betreffende zin is uit de Good Practice gehaald.	Ja

		<p>te bepalen. Eventuele ontwikkelingen in schadedriehoeken, bijvoorbeeld op diagonalen, kunnen veel verschillende oorzaken hebben, inflatie is hier slechts één van. Het is daarom onzes inziens niet mogelijk om concreet "impliciete inflatieverwachting" af te zetten tegen "eerder opgestelde inflatieverwachting". Hoe ziet DNB dit in de praktijk voor zich?</p> <p>In de Good Practice wordt aangegeven: "Tussen deze afdelingen is er regelmatig overleg waar wordt gesproken over de ontwikkelingen van claims uitbetalingen die als eerst wordt geobserveerd door de Finance afdeling". Hiermee wordt gesuggereerd dat Finance expliciet kan vaststellen wat de bijdrage van inflatie is geweest in de gerealiseerde 'claims uitbetalingen'. De vraag is of dit breed kan worden gesteld. De praktijk is dat we in een dergelijk geval een business-based analyse doen, waarbij de reporting afdeling bij de business gevraagd wordt in welke mate inflatie is opgenomen in de dossierreserves.</p> <p>We stellen daarom voor om de zin "Dit doet zij door de impliciete inflatieverwachting uit de schadedriehoeken te vergelijken met haar eerder opgestelde inflatieverwachting" te verwijderen.</p>		
41	AG	De Good Practice richt zich rond hedging op instrumenten waarvan de waardeontwikkeling direct of	DNB heeft geen onderzoek gedaan naar de effectiviteit van	Ja

		<p>indirect gerelateerd zijn aan inflatie. Hierbij wordt specifiek ingegaan op Inflation Linked Bonds en Inflation Linked Swaps. Wij willen benadrukken dat er meerdere methodes zijn die kunnen worden toegepast in hedging c.q. risicobeheersing. Zo is een lange termijn hedge door middel van beleggingen in obligaties, vastgoed en aandelen met aanvullende mitigerende management acties ook een mogelijkheid. Wij stellen voor om hier ook specifiek aandacht aan te geven in de Good Practice of specifiek te benoemen dat de onderneming hier meer vrijheid heeft in de invulling van de beheersmaatregelen. In meer algemene zin zou het beschrijven van maatregelen als buiten risicolimieten wordt getreden kunnen worden opgenomen in de Good Practice.</p>	<p>andere activa klassen die mogelijk een correlatie vertonen met inflatie. In de Good Practice is een passage toegevoegd dat wij observeren dat verzekeraars een dergelijke analyse doen.</p> <p>Maatregelen die genomen kunnen worden wanneer buiten de risicolimieten wordt getreden staan, zonder uitputtend te willen zijn, in de Good Practice "Beleid, risicotolerantie en -monitoring".</p>	
42	AG	<p>Een aantal opmerkingen t.a.v. hedging op pagina 13:</p> <p>1. De ILS-markt biedt meer maatwerk, maar onze ervaring is niet dat de ILS-markt per se dieper is dan de ILB-markt zoals gesteld wordt door DNB. Uiteindelijk is de ILS-markt een afgeleide van de ILB-markt. De ILS-markt is veelal éénrichtingsverkeer; verzekeraars en pensioenfondsen willen inflatie ontvangen, en er zijn weinig natuurlijke tegenpartijen. Brokers zijn bereid dit te faciliteren zolang er in de ILB-markt voldoende aanbod is om dit risico voor hen af te dekken. ILS zou overigens meer complexiteit in de portefeuille brengen (margin</p>	<p>1. De zin dat de ILS-markt dieper is dan de ILB-markt is uit de Good Practice gehaald.</p> <p>2. DNB heeft geen onderzoek gedaan naar de effectiviteit van andere activa klassen die mogelijk een correlatie vertonen met inflatie. In de Good Practice is een passage toegevoegd dat wij observeren dat verzekeraars een dergelijke analyse doen.</p>	Ja

		<p>verplichtingen). Voor sommige (kleinere) portefeuilles of bij relatief beperkt inflatierisico is dit operationeel een te grote uitdaging.</p> <p>2. Naast het noemen van de ILB's en ILS's zou ook vastgoed kunnen worden opgenomen: veel huurcontracten kennen een expliciete referentie aan de extern gemeten inflatie. Dit kan een nuttig instrument zijn om inflatierisico te mitigeren. De verzekeraar beoordeelt in hoeverre dit instrument geschikt is, en betreft daarbij ook waardeontwikkelingen van het vastgoed op de balans.</p> <p>3. ALM-studie: Een verzekeraar kan in een aparte deelstudie naar de effecten van inflatie op de relevante posten op de balans bepalen welke hedging strategie voor haar passend is. Dat kan in een totale ALM-studie, maar eveneens bij een deelanalyse.</p>	<p>3. DNB is het eens met dat het ook in een deelanalyse past maar deze opmerking doet niets af aan de Good Practice.</p>	
43	AG	<p>Met betrekking tot het uitbestedingsbeleid wordt in de Good Practice weergegeven: "Een verzekeraar heeft beleid vastgelegd voor het opstellen van contracten met externe partijen. Hierin is als uitgangspunt opgenomen dat de verzekeraar materiële contracten voor een lange termijn en met vaste prijsafspraken afsluit. Hierdoor reduceert de verzekeraar het inflatierisico tot een door haar vastgelegd acceptabel niveau." We snappen het punt dat DNB wil maken, echter dit is geheel afhankelijk van onder andere het soort contract en de marktmacht.</p>	<p>Deze opmerking is verwerkt. De tekst "waar mogelijk" is toegevoegd aan de Good Practice.</p>	Ja

44	VvV	<p>Het Verbond van Verzekeraars wil om te beginnen een compliment geven aan DNB over de wijze waarop de good practice is ingericht. Het gaat er daarbij om het verband tussen de verschillende geformuleerde good practices enerzijds en de wettelijke bepalingen waarop deze stoelen anderzijds. Dat is een verband waarom het Verbond al lang vraagt en dat wordt in deze good practice ook gelegd. Ook de bijna uitputtende opsomming van de relevante wetgeving wijst erop dat het uitgangspunt voor DNB is geweest de wettelijk verplichtingen. Ook willen wij DNB complimenteren met de toelichtingen op de good practices, waaruit duidelijk wordt wat de kern is waar het DNB om gaat. Daardoor is het eenvoudiger voor verzekeraars met verschillende karakteristieken om vanuit het doel van de good practice, deze te implementeren op een risico-gebaseerde en proportionele manier. Ook zijn wij verheugd over de disclaimer op p. 17.</p>	Bedankt voor uw reactie.	Nee
45	VvV	<p>Wij onderschrijven het belang om een goed beeld te hebben van alle mogelijke wijzigingen in uitkeringen, kosten en premie-inkomen ten gevolge van inflatoire invloed. Naast dat premies de inflatie kunnen volgen, kan ook in voorwaarden zijn opgenomen dat vergoedingen, schalen voor omvangskorting, winstdeling en andere elementen gecorrigeerd worden voor inflatie.</p>	De gegeven voorbeelden zijn veelal onderdeel van kosten- en claiminflatie en wijzigingen in premie-inkomen. Voor zover dit niet het geval is, en als die bij een verzekeraar materieel zijn, dan dient de verzekeraar daar inderdaad ook	Nee

			rekening mee te houden.	
46	VvV	<p>Wij onderschrijven de Good Practice rond de inflatie-assumpties. Zoals eerder genoemd zien wij wel graag verduidelijkt dat de voorbeelden alleen ter illustratie zijn bedoeld.</p> <p>Naast het expliciet noemen van getallen onder "Marktinformatie" achten wij ook de tekst onder "Opslagen" te nauw geformuleerd, waarbij te weinig ruimte wordt gelaten voor een afslag in plaats van opslag of het niet doen van een aanpassing. DNB noemt een looptijd van 30 jaar. Toegevoegd zou moeten worden dat een verzekeraar ook de inflatiecurve in de waardering kan gebruiken in lijn met de Solvency II rentecurve. Dat houdt in dat een LLP bij jaar 20 is gekozen, en een mechanisme naar een langjarige UFI in lijn met de wijze waarop dat voor de Solvency II rentecurve gebeurt.</p>	<p>Er is toegevoegd dat naast opslagen ook afslagen toegepast kunnen worden.</p> <p>De verzekeraar in de Good Practice is tot de conclusie gekomen dat de markt voor instrumenten met een looptijd tot 30 jaar geschikt is om markt-informatie uit af te leiden. Andere verzekeraars kunnen tot andere conclusies komen. De keuze dient inderdaad goed te worden onderbouwd. In de Good Practice wordt niet gesproken over een LLP.</p>	Ja
47	VvV	<p>De Good Practice richt zich rond hedging op instrumenten waarvan de waardeontwikkeling direct of indirect gerelateerd zijn aan inflatie. Hierbij wordt specifiek ingegaan op Inflation Linked Bonds (ILB) en Inflation Linked Swaps (ILS). Deze zijn niet zonder risico. Daarover willen wij enkele nuancerende opmerkingen maken. Niet veel uitgevende instellingen (EU-overheden of bedrijven) geven dergelijke obligaties uit. Het beschikbare volume is daardoor laag en dat heeft ook invloed op de liquiditeit ervan. De ILS markt</p>	<p>Hier zitten inderdaad risico's aan verbonden. Artikel 132 van de Solvency II richtlijn beschrijft het prudent person principe. In lid 2 staat dat verzekeraars alleen in activa beleggen waarvan de risico's worden onderkent en beheerst.</p> <p>De zin dat de ILS-markt dieper is</p>	Ja

		<p>biedt meer maatwerk, maar onze ervaring is niet dat de ILS markt per se dieper is dan de ILB markt zoals gesteld wordt door DNB. Uiteindelijk is de ILS markt een afgeleide van de ILB markt. De ILS markt is veelal éénrichtingsverkeer; verzekeraars en pensioenfondsen willen inflatie ontvangen, en er zijn weinig natuurlijke tegenpartijen. Brokers zijn bereid dit te faciliteren zolang er in de ILB markt voldoende aanbod is om dit risico voor hen af te dekken. ILS zou overigens meer complexiteit in de portefeuille brengen (margin verplichtingen). Voor sommige (kleinere) portefeuilles of bij relatief beperkt inflatie risico is dit operationeel een te grote uitdaging.</p>	<p>dan de ILB-markt is uit de Good Practice gehaald.</p>	
48	VvV	<p>In de voorwaarden van een inflation linked bond ziet men wel dat deze inflatie compenseert tot een bepaald maximum niveau. Overschrijdt de inflatie dat niveau, dan komt dat risico terug bij de belegger (in dit geval de (her)verzekeraar) en zal deze voor inflatieniveaus boven dat maximum andere oplossingen moeten zoeken. Dergelijke ILBs zijn dus niet altijd even geschikt voor het geschetste doel. Verzekeraars zullen dergelijke ILBs dus ook niet altijd in hun portefeuilles (willen) hebben.</p>	<p>DNB is dit in haar onderzoek niet tegengekomen. Wel stellen wij in de Good Practice "ALM en hedging" dat de verzekeraar het basisrisico tussen de inflatieblootstelling van haar beleggingen en verplichtingen onderzoekt. Daar valt dit ook onder.</p>	Nee
49	VvV	<p>In de voorwaarden van de inflation linked bond kan ook staan dat de uitgevende instelling deze vervroegd kan aflossen. Vervroegde aflossing is vanuit het perspectief van de uitgevende instelling mogelijk een goede optie, juist bij stijgende inflatie, vooral als de</p>	<p>DNB is dit in haar onderzoek niet tegengekomen.</p> <p>Artikel 132 van de Solvency II richtlijn beschrijft het prudent person principe.</p>	Nee

		<p>uitgevende instelling deze obligatie kan vervangen door een nieuwe met andere voorwaarden. Voor de belegger kan dat een pijnlijke verrassing zijn. Dergelijke ILBs zijn dus ook niet altijd geschikt voor het geschetste doel. Verzekeraars zullen dergelijke ILBs dus ook niet altijd in hun portefeuilles (willen) hebben.</p>	<p>In lid 2 staat dat verzekeraars alleen in activa beleggen waarvan de risico's worden onderkent en beheerst.</p>	
50	VvV	<p>Wij willen wil mede hierom benadrukken dat er meerdere methodes zijn die kunnen worden toegepast in hedging c.q. risicobeheersing. Zo is een lange termijn hedge door middel van beleggingen in obligaties, vastgoed en aandelen met aanvullende mitigerende management acties ook een mogelijkheid. Veel huurcontracten kennen een expliciete referentie aan de extern gemeten inflatie. Dit kan een nuttig instrument zijn om inflatierisico te mitigeren. De verzekeraar beoordeelt in hoeverre dit instrument geschikt is, en betreft daarbij ook waarde-ontwikkelingen van het vastgoed op de balans. Wij stellen voor om hier ook specifiek aandacht aan te geven in de Good Practice of specifiek te benoemen dat de onderneming hier meer vrijheid heeft in de invulling van de beheersmaatregelen. In meer algemene zin zou het beschrijven van maatregelen indien buiten risicolimieten wordt getreden de good practice kunnen zijn.</p>	<p>Het uitgangspunt van de Good Practice is om de instellingen handvatten te geven naar aanleiding van door DNB aangetroffen praktijksituaties. Uiteraard zijn er andere invullingen mogelijk.</p> <p>DNB heeft geen onderzoek gedaan naar de effectiviteit van andere activa klassen die mogelijk een correlatie vertonen met inflatie. In de Good Practice is een passage toegevoegd dat wij observeren dat verzekeraars een dergelijke analyse doen.</p>	Ja
51	VvV	<p>Op p. 14 geeft DNB (terecht) een good practice voor productontwikkeling voor schadeverzekeraars. Is er een reden waarom iets vergelijkbaars niet geldt voor levensverzekeringsproducten?</p>	<p>Deze opmerking is overgenomen. Deze Good Practice is zowel voor schade- als levens-</p>	Ja

			verzekeraars van toepassing.	
52	VvV	Op p. 15 beveelt DNB aan in uitbestedingsrelaties vaste prijsafspraken te maken. Het Verbond is het daarmee eens, maar wij merken wel op dat deze onder omstandigheden niet altijd stand zullen houden. Als de organisatie waaraan is uitbesteedt als gevolg van inflatie niet meer kostendekkend kan werken bestaat het risico dat zij het uitbestedingscontract willen heronderhandelen of zullen opzeggen. In beide gevallen wordt de uitbestedende (her)verzekeraar geconfronteerd met hogere prijzen. Lukt heronderhandeling en opzeggen niet, dan kan het zijn dat de organisatie waaraan wordt uitbesteedt failliet gaat. Dat is ook geen oplossing.	DNB is dit in haar onderzoek niet tegengekomen. Daarnaast is deze Good Practice geen complete beschrijving van mogelijkheden en risico's van het mitigeren van inflatierisico's.	Nee
53	Anoniem	Geachte heer mevrouw, Wat een onzin weer. Het lijkt wel het pensioenvraagstuk. Verzekeraars zijn net boeren. Het is te nat, het is te droog, te warm, te koud. te weinig insecten, te veel insecten westenwind, oostenwind etc etc. De marktrente stijgt, de marktrente daalt, de koersen dalen, de koersen stijgen, de inflatie is te hoog, er is geen inflatie, het overlevingsrisico stijgt, het overlevingsrisico daalt (corona, HIV) en zelfs het weer is slecht (storm, hagel, regen). Draai de bestuurders eens om en schut ze uit en maak de stille reserves eens zichtbaar. Ik wens u veel sterkte met uw onderzoek naar de inkomens en pensioenen van bestuurders van verzekeraars en pensioenuitvoerders.	Bedankt voor uw reactie.	Nee

--	--	--	--	--